

Hrvatska komora inženjera šumarstva i dryne tehnologije
Stručni ispit za stručni smjer: ovlašteni inženjer šumarstva

Primjeri ispitnih pitanja

Šumarsko zakonodavstvo

1. Što se smatra šumom i šumskim zemljишtem prema Zakonu o šumama RH?
2. U koje kategorije se razvrstava reproduksijski materijal prema Zakonu o šumskom reproduksijskom materijalu (NN 140/05)?
3. Tko, kada i kako prema Zakonu o šumskom reproduksijskom materijalu obavlja stručni nadzor rasadničke proizvodnje?
4. Što sve spada u reproduksijski materijal prema Zakonu o šumskom reproduksijskom materijalu (NN 140/05)?
5. Koji je broj ovlaštenih izvršitelja i izvršitelja propisan za pripremu, izvođenje i nadzor radova pridobivanja drva iz šume? O čemu ovisi potreban broj ovlaštenih inženjera za navedene radove?
6. Što se podrazumijeva pod pojmom *licenciranja izvoditelja šumarskih radova*, te kako se provodi taj postupak?
7. Kakav je trenutni status Zakona o klasifikaciji neobrađenog drva, a kakav Pravilnika o mjerenu, razvrstavanju i obilježavanju neobrađenog drva? Kako se neobrađeno drvo razvrstava? Tko i pod kojim uvjetima ima pravo na prigovor (reklamaciju)?
8. Što sadržava i kako izgleda identifikacijska pločica? Navedite boje i razrede kakvoće identifikacijskih pločica prema (HRN i HRN EN).
9. Kada je poslodavac dužan zaposliti jednog ili više stručnjaka za zaštitu na radu, a kada je dužan ustrojiti službu zaštite na radu te postoje li iznimke od ovoga pravila, ako postoje mogu li se one odnositi na šumarstvo?
10. Kakva su to privremena radilišta, imaju li ona značaja za šumarsku djelatnost i koje su obveze poslodavca vezane uz takva radilišta?
11. Navedite oznake Hrvatskih normi iz Pravilnika o mjerenu, razvrstavanju i obilježavanju neobrađenog drva (npr. HRN EN 1316-1:1999 itd.) i naziv norme te ukratko opišite što pojedina norma obuhvaća i definira.
12. Koje su skupine radnika na koje se provodi posebna (osobita) zaštita i kako se ona provodi?
13. Dužnosti poslodavca po pitanju uređivanja i provedba zaštite na radu.
14. Tko može obavljati poslove zaštite – zakonske odredbe prema brojnosti radnika kod poslodavca?
15. Stručnjaci zaštite na radu.
16. Procjena opasnosti.
17. Ospozobljavanje za rad na siguran način.
18. Poslovi s posebnim uvjetima rada.
19. Odbor zaštite na radu.
20. Povjerenik radnika za zaštitu na radu – prava i obveze.
21. Kako zakon propisuje način organiziranja zaštite od požara u ovisnosti od kategorije ugroženosti?
22. Koje opće i posebne uvjete mora zadovoljiti pravna osoba koja rabi otrove i kojim su pravilnikom propisani?
23. Specifična zdravstvena zaštita radnika.

24. Što propisuje Pravilnik o sadržaju, obliku i troškovima izdavanja Glavne svjedodžbe o istovjetnosti?
25. Tko prema Zakonu o šumama proglašava zaštitne šume i šume s posebnom namjenom?
26. Koje se sve institucije u Republici Hrvatskoj bave šumama i šumarstvom?
27. Naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma (OKFŠ), način obračuna i rokovi uplate naknade.
28. Objasnite temeljne odrednice Pravilnika o načinu prikupljanja podataka i mreži točaka glede oštećenosti šumskih ekosustava?
29. Od kada se i kako provodi monitoring oštećenosti krošanja u Hrvatskoj – metodologija, parametri procjene, klase osutosti?
30. Temeljne odrednice Zakona o Hrvatskoj komori inženjera šumarstva i drvne tehnologije.
31. Temeljne odrednice Statuta Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije.
32. Navedite klasifikaciju šuma prema njihovoj namjeni. Koje su šume od „najvećeg značaja“ u smislu pridobivanja drva? Što pri tome treba znati?
33. Kolika je ukupna površina šuma u Republici Hrvatskoj, koliko je to u odnosu na kopnenu površinu(%)? Koji je odnos šuma u državnom i privatnom vlasništvu? Koliko ima sjemenjača (%), koliko panjača (%), a koliko ostalih degradacijskih oblika (%)? Koji je odnos visokih regularnih (jednodobnih) šuma i prebornih šuma? Koje su glavne vrste šumskoga drveća i koja je njihova postotna zastupljenost? Kolika je ukupna drvna zaliha, a koliko iznosi ukupni godišnji prirast i etat?
34. Što se podrazumijeva pod pojmom *licenciranje izvoditelja šumarskih radova* i kako se provodi taj postupak? Koje uvjete mora zadovoljiti izvođač radova *Pridobivanja drva*, a koje za radeve *Dozname stabala* kako bi dobio licencu?
35. Popratnica za šumske proizvode – što je to, tko je izdaje, kada - sukladno Pravilniku o doznavi stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu? Moraju li se grane i dijelove grana četinjača i listača ako se stavljuju u promet obilježiti?
36. Nadogradnja i izvedbe kamiona za prijevoz drva? Najveće dopuštene dimenzije i masa vozila? (*Pravilnik o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama NN 92/05*).
37. Općekorisne funkcije šuma (OKFŠ) – koje su, plaćanje naknade (način obračuna i rokovi uplate).
38. Kako zakon propisuje način organiziranja zaštite od požara u ovisnosti od kategorija ugroženosti? U koju kategoriju ugroženosti od požara najčešće ulaze šume i šumsko zemljište? Koje su preventivne mjere zaštite od požara i tko ih je dužan provoditi? Tko je dužan gasiti požar?
39. Što se smatra šumom i šumskim zemljištem prema Zakonu o šumama Republike Hrvatske te kako ih razvrstava? Tko prema Zakonu o šumama gospodari šumama?
40. Koje radeve u šumarstvu mogu izvoditi šumoposjednici samostalno i pod kojim uvjetima?
41. Na koji se način osiguravaju financijska sredstva potrebna za gospodarenje šumama i šumskim zemljištima, odnosno za biološku obnovu šuma te za znanstvene radeve i programe u području šumarstva? Sredstva šumskog doprinosa.
42. Što obuhvaćamo pojmom *reprodukcijski materijal* i u koje kategorije se on razvrstava prema Zakonu o šumskom reprodukcijskom materijalu (NN 75/09)? Tko, kada i kako prema obavlja stručni nadzor rasadničarske proizvodnje? U koju kategoriju šuma prema namjeni svrstavamo šume i dijelove šuma registriranih za proizvodnju šumskoga sjemena? Kakva postupak propisuje Zakon o šumama za proglašavanje te kategorije šuma?
43. Financiranje BOŠ-a sukladno Zakonu o šumama.

44. Treba li za poslove doznake licencirani izvođač imati zaposlene ovlaštene inženjere?
45. Obilježavanje drvnih sortimenata: zašto se obavlja, tko obavlja obilježavanje, kada, kako i koja su osnovna pravila postupka obilježavanja – sukladno Zakonu o šumama te Pravilniku o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu?
46. Što je lugar dužan učiniti kada zatekne u šumi ili šumske zemljištu osobu koja protupravno prisvaja drvo ili druge šumske proizvode ili ih prevozi bez popratnice?
47. Tko može obavljati poslove zaštite na radu – zakonske odredbe prema broju zaposlenih radnika kod poslodavca? Postoje li iznimke od ovoga pravila, ako postoje mogu li se one odnositi na šumarstvo?
48. Kako Pravilnik o uređivanju šuma propisuje evidentiranje podataka u osnovi gospodarenja? Koja su dozvoljena odstupanja po drvnoj masi od propisanog etata redovnog prihoda u jednodobnim, odnosno prebornim i raznодobnim sastojinama?
49. Koje uvjete mora zadovoljiti pravna ili fizička osoba da bi postala licencirani izvoditelj šumarskih radova za rad *Pridobivanja drva iz šume* (*sječa, izrada, iznošenje i izvoz drvnih sortimenata iz šume*)? O čemu ovisi potreban broj inženjera za navedene radove? Postoji li izuzetak?
50. Statut Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvene tehnologije.
51. Koja je razlika u značenju termina *čista sječa* i *krčenje šuma* (Zakon o šumama)? Kada je dozvoljeno krčenje, odnosno čista sječa i tko ju odobrava - Zakon o šumama?
52. Vrijeme sječe – sukladno Pravilniku o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu?
53. Od kada se i kako provodi monitoring oštećenosti krošanja u Hrvatskoj-metodologija, parametri procjene, klase osutnosti?
54. Kako Pravilnik o uređivanju šuma propisuje rokove za obnovu sastojina posjećenih čistom sjećom, popunjavanje površina i saniranje šuma?
55. Tko provodi nadzor nad provedbom ZOŠ-a? Detaljnije o šumarskoj inspekciji.
56. Što propisuje Pravilnik o sadržaju, obliku i troškovima izdavanja Glavne svjedodžbe o istovjetnosti?
57. Koje su skupine radnika na koje se provodi posebna (osobita) zaštita i kako se ona provodi?
58. Kako Pravilnik o uređivanju šuma propisuje vrste prihoda u gospodarskim šumama? Koja su dozvoljena odstupanja po drvnoj masi od propisanog etata tih vrsta prihoda u gospodarskim sastojinama?
59. Šumski red – što podrazumijevamo pod tim pojmom, tko ga uspostavlja i kako – sukladno Pravilniku o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu?
60. Što je to *mrtvo drvo*?
61. Šumskogospodarski planovi – koje poznajete, koji su rokovi važenja-sukladno Pravilniku o uređivanju?

Uzgajanje šuma

1. Što je šumska sastojina, na temelju kojih se kriterija sastojine izlučuju u odjele/odsjeke i kolika je njihova najmanja/najveća površina? Kako je to regulirano u šumama šumoposjednika i u izdvojenim šumama?
2. Koji su šumskouzgojni i ekološki kriteriji na temelju kojih opisujemo šumsku sastojinu? Površina šumske sastojine, omjer i oblik smjese vrsta drveća u šumskoj sastojini, uzgajni oblici i vrste šumskih sastojina prema načinu gospodarenja.

3. Horizontalna i vertikalna struktura jednodobne i preborne sastojine. Sklop i iskaz sklopa. Obrast i iskaz obrasta.
4. Razvojni stadiji šumskih sastojina. Vrste šumskih sastojina s obzirom na dob. Kako se određuje dob šumske sastojine?
5. Degradacijski oblici šuma. Regresija i progresija šuma sredozemnog područja.
6. Cilj gospodarenja, ophodnja, ophodnjica, zrelost šumske sastojine, dob sječe i promjer sječive zrelosti.
7. Kako se razvrstava užita drvna zaliha u jednodobnim, prebornim i raznодobnim sastojinama?
8. Objasnite ekološki i šumskogospodarski karakter njege šuma. Obrazložite karakter pozitivne i negativne selekcije u njezi šuma. Kojim šumskouzgojnim radovima njege šuma obavljamo pozitivnu i negativnu selekciju?
9. Koje šumskouzgojne radove ubrajamo u njegu šuma?
10. Koji su šumskouzgojni radovi njege šuma panjača?
11. Njega šumskih kultura.
12. Njega šuma do prvog čišćenja.
13. Objasnite razlike između pojmove: umjetno pomlađivanje, popunjavanje, pošumljavanje.
14. Njega sastojine čišćenjem (šumskouzgojni karakter, kriteriji odabira stabala, organizacija postupka, alati, specifičnosti u sastojinama glavnih vrsta drveća).
15. Njega sastojine prorijedom (šumskouzgojni karakter, svrha, intenzitet, klasifikacija stabala i kriteriji odabira, turnus, utjecaj na strukturu sastojine ili visinski prirast, debljinski prirast i produkciju sastojine).
16. Priprema staništa za pomlađivanje šumske sastojine.
17. Uređenje sječine nakon oplodnih sječa.
18. Oblici oplodnih sječa prema veličini pomladne površine.
19. Postupak pomlađivanja šumske sastojine oplodnim sječama (specifičnosti pojedinih vrsta šumskih sastojina).
20. Intenzitet, svrha i kriteriji doznake u pripremnom i naplodnom sijeku (specifičnosti pojedinih vrsta šumskih sastojina).
21. Temeljne značajke prebornog gospodarenja (normala i njezina uloga, funkcije doznake, intenzitet sječe).
22. Uzgojni postupci u sastojinama hrasta lužnjaka zahvaćenima odumiranjem stabala.
23. Uzgojni postupci u jelovo-bukovim sastojinama zahvaćenima odumiranjem stabala.
24. Što je umjetna obnova, a što pošumljavanje? Količine sjemena i broj biljaka za umjetnu obnovu i pošumljavanje.
25. Pošumljavanje (pripremni radovi, metode).
26. Konverzija uzgojnih oblika. Supstitucija sastojinskih oblika.
27. Zdravstveno stanje naših glavnih šumskih vrsta drveća (hrast lužnjak, obična jela, obična bukva).
28. Postupak osnivanja šumskih kultura obične smreke i zelene duglazije (stanište, razmak sadnje, metode sadnje, priprema sadnica, njega sastojine).
29. Postupak osnivanja šumske kulture crnoga bora (stanište, razmak sadnje, metode sadnje, priprema sadnica, njega sastojine).
30. Postupak osnivanja šumske kulture i intenzivne šumske kulture topole (stanište, razmak sadnje, metode sadnje, priprema sadnica, njega sastojine).
31. Kako Pravilnik o uređivanju šuma definira šumsku sastojinu? Kakve sastojine mogu biti prema načinu gospodarenja, uzgojnom obliku te dobi i stadiju razvitka? Opisite pojedine uzgojne oblike, degradacijske i razvojne stadije šumske sastojine.
32. Doznaka u drugom dobnom razredu?

33. Kakva je struktura jednodobne i preborne sastojine obzirom na odredbe Pravilnika o uređivanju šuma. Objasnite pojam sklopa i obrasta sastojine.
34. Doznaka u trećem dobnom razredu?
35. Objasnite pojmove ophodnje, sječive dobi i promjera sječive zrelosti. Kako se, sukladno odredbama Pravilnika o uređivanju šuma, razvrstava užita drvna zaliha u jednodobnim, prebornim i raznодobnim sastojinama?
36. Razduženje radova BOŠ-a?
37. Koje su temeljne odrednice Pravilnika o načinu prikupljanja podataka i mreži točaka glede oštećenosti šumskih ekosustava (NN 129/06)? Kakvo je zdravstveno stanje naših glavnih šumskih vrsta drveća? Od kada se i kako provodi monitoring oštećenosti krošanja u Hrvatskoj?
38. Njega šuma, kada, kako, koliko, kako se zadužuje, a kako razdužuje i gdje?
39. Kako Pravilnik o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu definira pojam šumskog reda?
40. Što je biološka reprodukcija šuma i kako se izrađuje godišnji plan biološke reprodukcije šuma?
41. Kako se stavlja drvo u promet?
42. Intenzitet, svrha i kriteriji doznačke u pripremnom i naplodnom sijeku (specifičnosti pojedinih vrsta šumskih sastojina).
43. Temeljem odredbi Zakona o šumama nabrojte i objasnite pojmove cilj gospodarenja šumom, sveeuropskih kriterija za održivo gospodarenje šumama te šumskog proizvoda?
44. Doznaka u prebornim sastojinama, te uzgojni zahvati vezani na isto?
45. Objasnite temeljne značajke prebornog gospodarenja (normala i njezina uloga, ophodnjica, funkcije doznačke, intenzitet sječe te intenzitet, svrha i kriteriji doznačke). Opišite današnje stanje naših prebornih šuma?
46. Čuvanje šuma, temeljne odrednice, tko provodi, kada?
47. Kakvo je stanje strukture, obnove i koji su temeljni problemi priobalnih šuma hrastova crnike i medunca? Objasnite regresiju i progresiju šuma sredozemnog područja. Kako obavljamo njegu i obnovu priobalnih panjača? Usporedba s jednodobnim gospodarenjem.
48. Stavljanje drva u promet?
49. Navedite uzroke sušenja šuma hrasta lužnjaka i šumsko-uzgojne mjere za sprječavanje sušenja? Navedite uzroke sušenja obične jеле i uzgojne postupke u jelovo-bukovim sastojinama zahvaćenima sušenjem.
50. Njega šuma prorijedom u istim uredajnim razredima? Koliko dobnih razreda prorjeđujemo?
51. Koje šumsko-uzgojne radove ubrajamo u njegu šuma? Objasnite njegu šuma do prvog čišćenja. Njega sastojine čišćenjem (šumsko-uzgojni karakter, kriteriji odabira stabala, organizacija postupka, alati, specifičnosti u sastojinama glavnih vrsta drveća).
52. Zaduženje i razduženje drvne zalihe kod navedenih radova, kako se vrši otprema istih?
53. Njega sastojine prorijedom (šumskouzgojni karakter, svrha, intenzitet, klasifikacija stabala i kriteriji odabira, turnus, utjecaj na strukturu sastojine ili visinski prirast, debljinski prirast i produkciju sastojine).
54. Objasnite razlike između pojmova: umjetno pomlađivanje, popunjavanje, pošumljavajuće. Količine sjemena i broj biljaka za umjetnu obnovu, popunjavanje i pošumljavajuće.
55. Doznaka bukve u proredi?
56. Razduživanje drvne zalihe?
57. Cilj gospodarenja, dob, sklop, proreda.

58. Objasnite postupak osnivanja šumske kulture crnoga bora (stanište, razmak sadnje, metode sadnje, priprema sadnica, njega sastojine)?
59. Radovi BOŠ-a? Čišćenje guštika, zaduženje i razduženje drvne mase?
60. Šumski red.
61. Pretvorba u viši uzgojni oblik?

Šumsko sjemenarstvo i rasadničarstvo

1. Objasnite sjemensku rajonizaciju. Objasnite pojmove: provenijencija, sjemenska rajonizacija, sjemenska sastojina, sjemensko stablo, normalno šumsko sjeme, *topophysis*.
2. Sakupljanje, rukovanje i predsjetvena priprema žira hrasta lužnjaka.
3. Nabrojite elemente kvalitete sjemena. Što je dormantnost sjemena i koji su joj uzroci?
4. Sakupljanje, rukovanje, predsjetvena priprema i sjetva sjemena obične bukve.
5. Metode procjene stupnja uroda i sakupljanja šumskog sjemena.
6. Metode čuvanja sjemena.
7. Objekti za proizvodnju šumskog sjemena.
8. Vrijeme sakupljanja šumskog sjemena. Kada se i na koji način sakuplja sjeme obične jеле, obične smreke, obične bukve, gorskog javora i vrsta roda *Sorbus*?
9. Što su klonske sjemenske plantaže? Nabrojite radove njege u klonskim sjemenskim plantažama.
10. Što su: sjemenska zona, sjemenska oblast, sjemenska stabla, sjemenska sastojina?
11. Sakupljanje, rukovanje, predsjetvena priprema i sjetva sjemena obične jеле.
12. Dozrijevanje, čišćenje, predsjetvena priprema i sjetva sjemena divlje trešnje.
13. Što je klijavost, a što energija klijavosti sjemena? Što je vitalitet sjemena i koje su metode za njegovo određivanje?
14. Što su skarifikacija, stratifikacija, maceracija, peletizacija?
15. Rasadnička proizvodnja obične bukve.
16. Vrste gnojiva u rasadnicima i simptomi nedostatka pojedinih hranjiva na sadnicama.
17. Rasadnička proizvodnja obične smreke 2+0 uz pomoć Dunnemanovih lijeha.
18. Podjela sjemena obzirom na prirodnu trajnost očuvanja vitaliteta? Objasnite i za svaku grupu navedite primjere.
19. Osnovna i dopunska obrada tla. Malč i malčiranje.
20. Rasadnička proizvodnja crne johe.
21. Prednosti i nedostaci kontejnerske proizvodnje sadnica. Vrste kontejnera. Navedite osnovne nedostatke kontejnera „Bosnaplast“.
22. Rasadnička proizvodnja sadnica hrasta lužnjaka 2+0.
23. Nabrojite i opišite radove u sijalištu rasadnika u prvoj godini uzgajanja.
24. Što je Nisula roll, a što matičnjak (u rasadniku)?
25. Dezinfekcija tla u rasadnicima.
26. Što je treset i koja su mu svojstva?
27. Objasnite metodu proizvodnje sadnica topola tzv. Sustav ožilište – rastilište? Njega sadnica u ožilištu i rastilištu.
28. Rasadnička proizvodnja poljskog jasena.
29. Nabrojite karakteristike tla za rasadnike, rangirane po poželjnosti osobina.
30. Što je zračno podrezivanje korijena i kako se ostvaruje? Nabrojite vrste drveća kod kojih se obavlja podrezivanje korijena sadnica u radniku.

31. Što je i kako se razvrstava šumski reproduksijski materijal prema Zakonu o šumskom reproduksijskom materijalu (NN 75/09)? Kako isti akt definira pojmove: sjemenski materijal, sadni materijal, biljni dijelovi?
32. Kako Zakon o šumskom reproduksijskom materijalu (NN 75/09) definira pojmove: provenijencija, sjemenska regija, sjemenska zona, sjemenska oblast, sjemensko stablo, sjemenska sastojina, sjemenska plantaža?
33. Kako Zakon o šumskom reproduksijskom materijalu (NN 75/09) definira uvoz reproduksijskog materijala? Objasnite odredbe o nadležnostima i nadzoru prema Zakonu o šumskom reproduksijskom materijalu (NN 75/09).
34. Nabrojite objekte za proizvodnju šumskog sjemena? Što sadržava program gospodarenja sjemenskim objektom prema odredbama Pravilnika o uređivanju šuma? Kako Pravilnik o područjima provenijencija svoji šumskog drveća od gospodarskoga značaja (NN 107/08) definira podjelu površina područja provenijencija na sjemenske oblasti i sjemenske zone? Koje su smjernice za korištenje šumskog reproduksijskog materijala za pojedine vrste šumskog drveća od gospodarskog značenja?
35. Koje su metode procjene stupnja uroda šumskog sjemena, vrijeme sakupljanja šumskog sjemena te metode čuvanja šumskog sjemena? Navedite primjere za glavne gospodarske vrste šumskog drveća.
36. Navedite vrste gnojiva u rasadnicima i koji su simptomi nedostatka pojedinih hranjiva na sadnicama. Što su klijavost, energija klijavosti i vitalitet sjemena? Koje su metode, određivanja vitaliteta sjemena?
37. Nabrojite elemente kvalitete sjemena. Što je dormantnost sjemena i koji su joj uzroci? Objasnite pojmove skarifikacija, stratifikacija, maceracija, peletizacija?
38. Rasadnička proizvodnja obične smreke 2+0 uz pomoć Dunnemanovih lijeha te proizvodnja 2+2?
39. Koje su prednosti i nedostaci kontejnerske proizvodnje sadnica? Nabrojite vrste kontejnera? Nabrojite i opišite rade u sijalištu rasadnika u prvoj godini uzgajanja? Broj sadnica po hektaru kod popunjavanja? Koliko se proizvede sadnica iz kg žira, koliko iz kg bukvice?
40. Što je Nisula roll, a što matičnjak (u rasadniku)? Nabrojite elemente kvalitete sjemena? Što je dormantnost sjemena i koji su uzroci dormantnosti?
41. Proizvodnja topole?
42. Nabrojite karakteristike tla za rasadnike, rangirane po poželjnosti osobina?
43. Što je treset i koja je njegova važnost u rasadničkoj proizvodnji?
44. Proizvodnja lužnjaka i vrbe?
45. Navedite podjelu sjemena obzirom na prirodnu trajnost očuvanja vitaliteta i za svaku grupu navedite primjere?
46. Proizvodnja jasena i johe?
47. Objasnite metodu proizvodnje sadnica topola tzv. sustav ožilište – rastilište? Njega sadnica u ožilištu i rastilištu.
48. Proizvodnja bukve?
49. Objasnite postupak sakupljanja, rukovanja i predsjetvene pripreme žira hrasta lužnjaka? Navedite metode čuvanja sjemena? Proizvodnja kitnjaka?

Zaštita šuma

1. Štetnici sjemena i njihov utjecaj na obnovu šuma u Republici Hrvatskoj.
2. Sustavi otkrivanja požara. Protupožarni elaborat.

3. Obveze pravnih i fizičkih osoba koje gospodare šumom u području zaštite šuma od požara.
4. Uzročnici požara u šumi i na šumskom zemljištu te preventivne metode za njihovo suzbijanje.
5. Štetnici u rasadnicima EAT i vrbe.
6. Primarni štetnici u kulturama EAT i vrbe.
7. Sekundarni štetnici u kulturama EAT i vrbe.
8. Štetnici u rasadnicima.
9. Primarni štetnici u sastojinama hrasta lužnjaka – povijesni pregled (zastupljenost, regionalna zastupljenost, provedene mjere zaštite).
10. Mjere zaštite protiv hrastove pepelnice.
11. Štete od divljači i mjere zaštite.
12. Primarna i sekundarna defolijacija kod hrastova i načini zaštite.
13. Metode suzbijanja potkornjaka i drvaša.
14. Koji abiotički čimbenici negativno utječu na šumu?
15. Koji biotički čimbenici negativno utječu na šumu?
16. Koji su najčešći uzroci šteta na listopadnom drveću i njihovo suzbijanje?
17. Najčešći uzročnici šteta na hrastu lužnjaku, poljskom jasenu, običnoj bukvici, pitomom kestenu.
18. Koji su najčešći uzroci šteta na vazdazelenom drveću i njihovo suzbijanje?
19. Što su preventivne mjere zaštite šuma i koja je najosnovnija preventivna mјera koja se primjenjuje-postupci primjene?
20. Koje metode zaštite šuma poznajete?
21. Što je to integralna zaštita šuma, osnovne mјere i primjer?
22. Nabrojite koje preventivno-uzgojne radove izvodi šumarska praksa poradi sprečavanja nastanka požara?
23. Objasnite što je primarni, a što sekundarni štetnik i navedite nekoliko primjera.
24. Što podrazumijevamo pod kompleksom „ranih štetnika“ hrasta i navedite neke primjere.
25. Što su potkornjaci, što je hrastova „mušica“; kakve štete čine i navedite primjere.
26. Što je mrtvo drvo, kako nastaje i koju važnost ima u šumama?
27. Objasnite pojam dinamike populacije štetnika i što sve na nju djeluje?
28. Koje vrste imela dolaze u Hrvatskoj i koji im je značaj?
29. Što su biološke, što biotehničke mјere zaštite i koje su im prednosti odnosno nedostaci?
30. Navedite neke metode prognoze štetnika.
31. Što su karantenski organizmi i objasnite im značaj za šumarstvo?
32. Koje su štetne posljedice vjetroloma na većim površinama nakon olujnog nevremena?
33. Koji abiotički čimbenici mogu negativno utjecati na šume?
34. Rani i kasni mraz – kada se javlja, koje štete čine i kakva je osjetljivost pojedinih vrsta šumskog drveća na mraz? Mogu li se izbjegći štete od mraza?
35. Koje mјere (metode) zaštite šume poznajete? Mjere zaštita šuma koje proizlaze iz Zakona o šumama – koje su i tko ih je dužan provoditi?
36. Što su preventivne mјere zaštite šuma i na koji se način primjenjuju?
37. Što je mrtvo drvo, kako nastaje i koju važnost ima u šumama? Što propisuje *Pravilnik o doznavi stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu za uspostavu šumskog reda*? Da li je to u koliziji?
38. Primarna i sekundarna defolijacija kod hrasta lužnjaka i kitnjaka te načini zaštite.
39. Obveze pravnih i fizičkih osoba koje gospodare šumom u području zaštite šuma od požara.

40. Koji su negativni utjecaji temperature kao abiotiskog faktora na zdravstveno stanje šumskog drveća?
41. Najčešći štetnici u rasadnicima.
42. Koje sustave otkrivanja požara poznajete? Što je to protupožarni elaborat, od čega se sastoji, tko ga je dužan izrađivati i komu se dostavlja?
43. Koji su najčešći uzroci šteta na vazdazelenom drveću i koji su načini njihovog suzbijanja?
44. Objasnite što je primarni, a što sekundarni štetnik i navedite nekoliko primjera.
45. Što su potkornjaci, što je hrastova „mušica“; kakve štete čine i koje se mjere zaštite i metode suzbijanja provode u borbi protiv šteta?
46. Objasnite pojам dinamike populacije štetnika i što sve na nju djeluje?
47. Koje su štetne posljedice vjetroloma na većim površinama nakon olujnog nevremena?
48. Koji abiotiski faktori djeluju na smanjenje proizvodnosti šumskog tla i na koji način? Kako štitimo proizvodnost šumskog tla?
49. Požari u šumi i na šumskom zemljištu – koje su vrste požara, što su im uzroci te koje preventivno-uzgojne radove izvodi šumarska praksa poradi sprečavanja nastanka požara?
50. Štete od divljači i štetnih šumskih glodavaca i mjere zaštite.
51. Što su biološke mjere (metode) zaštite i koje su im prednosti odnosno nedostaci?
52. Što podrazumijevamo pod kompleksom “ranih štetnika“ hrasta i navedite neke primjere. Koje štete oni čine i kako ih nastojimo izbjegći? Koje su posljedice golobrsta u sastojini?
53. Koji štetni šumski korovi prave probleme pri gospodarenju? Načini suzbijanja.
54. Što je to integralna zaštita šuma, osnovne mjere i primjer?
55. Navedite neke metode kontrole brojnosti štetnika. Za što nam služe dobiveni podaci?

Iskorištavanje šuma

1. Navedite vrste normi i metode normiranja. Navedite dvije metode snimanja utroška vremena pri studiju rada i vremena u iskorištavanju šuma. Koja je od te dvije metode našla značajniju primjenu u našem šumarstvu? Pojasnite značenje termina fiksna i varijabilna vremena.
2. Na šumskom radilištu gdje se izvode radovi iskorištavanja šuma (ili neki drugi radovi) dogodila se „pobuna“! Radnici negoduju zbog zadanih normi učinaka. Što je potrebno i moguće poduzeti u kratkoročnom, a što u dugoročnom smislu da se problem riješi?
3. Na koji način značajke kore stabla utječu na cijelokupni proces iskorištavanja šuma? O čemu ponajviše ovisi debljina kore stabla, te koje su do danas općeprihvачene zakonitosti vezane uz debljinu kore? Na koji način kora stabla utječe na iskoristivi dio stabla i sastojine (sjecine) odnosno na strukturu drvnih sortimenata? Navedite postotni udio kore u obujmu krupnoga drva za neke glavne vrste šumskog drveća? Za iste te vrste navedite uzance za odbitak debljine kore kod tehničke oblovine koje se primjenjuju pri trgovini drvnim sortimentima u RH. Objasnite ukratko postupak određivanja obujma tehničke oblovine bez kore. Činimo li pri tom postupku kakve pogreške i koje?
4. Navedite najznačajnije prepreke vezane uz izradu, preciznost i praktičnu primjenu tablica drvnih sortimenata (sortimentnih tablica). Što je po vašem mišljenju moguće poduzeti u tom smislu. Koja je razlika (kod jednodobnih sastojina) između sortimentne strukture sastojine i sortimentne strukture ostvarene provođenjem određene vrste sijeka (sortimentne strukture sjecine). Postoji li ta razlika (između

sortimentne strukture sastojine i sjećine) tijekom cijele ophodnje, koja je sortimentna struktura „važnija“ u operativnom smislu, te na koji način utječu jedna na drugu.

5. Navedite za hrast najznačajnije razlike (usporedite) minimalnih dimenzija i dozvoljenih grešaka najkvalitetnijih sortimenata tehničke oblovine (F1-trupci, F2-trupci i A, B razred kakvoće) prema Hrvatskim normama proizvoda iskorištavanja šuma od 1995. i normi HRN EN 1316-1:1999. Koja je suštinska razlika između ova dva standarda (norme)?
6. Navedite za običnu bukvu najznačajnije razlike (usporedite) minimalnih dimenzija i dozvoljenih grešaka najkvalitetnijih sortimenata tehničke oblovine (F-trupci, L-trupci i A, B razred kakvoće) prema Hrvatskim normama proizvoda iskorištavanja šuma od 1995. i normi HRN EN 1316-1:1999. Koja je suštinska razlika između ova dva standarda (norme)?
7. Navedite za hrast najznačajnije razlike (usporedite) minimalnih dimenzija i dozvoljenih grešaka manje kvalitetnih sortimenata tehničke oblovine (II, III klasa pilanskih trupaca i C, D razred kakvoće) prema Hrvatskim normama proizvoda iskorištavanja šuma od 1995. i normi HRN EN 1316-1:1999. Koja je suštinska razlika između ova dva standarda (norme)?
8. Navedite za običnu bukvu najznačajnije razlike (usporedite) minimalnih dimenzija i dozvoljenih grešaka najkvalitetnijih sortimenata tehničke oblovine (II, III klasa pilanskih trupaca i C, D razred kakvoće) prema Hrvatskim normama proizvoda iskorištavanja šuma od 1995. i normi HRN EN 1316-1:1999. Koja je suštinska razlika između ova dva standarda (norme)?
9. Opišite proces nastanka neprave srži (crvenog srca – kerna) kod bukovih stabala i objasnite njezin utjecaj na sortimentnu strukturu bukovih drvnih sortimenata? Navedite najviše dozvoljeni udio neprave srži (kerna) za pojedine razrede (i podrazrede) kakvoće tehničke oblovine kod obične bukve prema Hrvatskim normama proizvoda iskorištavanja šuma od 1995. i normi HRN EN 1316-1:1999. Usporedite pojedine razrede kakvoće tehničke oblovine prema zahtjevima ova dva standarda obzirom na dozvoljenu pojavu kerna. Koja je suštinska razlika između ova dva standarda?
10. Navedite i pojasnite neke od metoda i organizacijskih oblika rada kod radova sječe i izrade pri iskorištavanju šuma. Što je i koje su glavne značajke skupnog (grupnog) oblika rada te kada je takav oblik rada uveden u hrvatsko šumarstvo?
11. Kada se u hrvatskom šumarstvu prvi puta pojavljuju, a kada uvode u proizvodnju motorne pile? Kako se naziva način rada u iskorištavanju šuma (na sjeći i izradi) uz upotrebu motornih pila lančanica za jednog radnika? Postoji li u našem šumarstvu kod radova sječe i izrade mogućnost primjene nekog drugog načina rada i kojega?
12. Koje su glavne prednosti, a koje glavne prepreke (nedostaci) uvođenja vrhunskih tehnologija i primjene strojnoga rada pri sjeći, izradi i privlačenju u hrvatskom šumarstvu. Koliki su prosječni dnevni učinci harvester-a (u kojim se okvirima kreću), o čemu oni ponajviše ovise i postoji li mogućnost primjene ovih strojeva u hrvatskom šumarstvu i u približno kojem obimu? Usporedite prosječne učinke harvester-a s učincima ručno-strojnog rada na sjeći i izradi drvnih sortimenata.
13. Od kojih se glavnih „komponenti“ sastoji forvarder. Koji čimbenici i na koji način utječu na djelotvornost privlačenja drva forvarderom? Koja je glavna razlika rada forvaredera u odnosu na druge načine (oblike) micanja drva od panja do pomoćnog stovarišta? Navedite najznačajniju razliku između forvardera i harvester-a. Imaju li te dvije vrste specijalnih šumarskih strojeva mogućnost zajedničke primjene u hrvatskom šumarstvu? Postoji li stroj koji ima karakteristike oba ova stroja?

14. Što značajno utječe na donošenje odluka pri iskorištavanju šuma u prorednim sjećinama u smislu upotrebe šumske mehanizacije?
15. Kako (u grubim crtama) se kretao ukupni posječeni etat od završetka II svjetskog rata do danas. Što je utjecalo na takva kretanja etata i imaju li ona posljedice do danas.
16. Koje šumarske znanstvene discipline i stručna dostignuća kojih šumarskih područja treba suvremeno iskorištavanje šuma. Što obuhvaća iskorištavanje šuma (u smislu pridobivanja drva) i koje su faze toga radnoga procesa?
17. Opišite šumsko radilište na kojem se izvode radovi sječe, izrade i privlačenja, te navedite vrste stovarišta drvnih sortimenata te u čemu se ona razlikuju.
18. Što obuhvaća primarno otvaranje šuma i na koji su način otvarane šume u prošlosti, a kako danas. Usporedite prosječnu gustoću šumskih cesta u Hrvatskoj po završetku II svjetskog rata (1945.) s današnjom? Na koji način ta veličina utječe na proces iskorištavanja? Što obuhvaća sekundarno otvaranje šuma? Na koji način sekundarno otvaranje utječe na proces iskorištavanja šuma? Kako se određuje i iskazuje otvorenost odjela/odsjeka, a kako otvorenost šuma gospodarske jedinice.
19. Koji su glavni izvori opasnosti prilikom izvođenja radova iskorištavanja šuma? Tko se najčešće, čime i što ozljeđuje kod radova iskorištavanja šuma? Koji su razlozi ozljeđivanja kod radova iskorištavanja šuma i što treba provoditi da broj i težina ozljeda budu što manji. Mogu li se ozljede kod radova iskorištavanja šuma sasvim izbjegići? Navedite glavna sredstva za rad i osobna zaštitna sredstva koja šumski radnici sjekaci upotrebljavaju pri radovima sječe i izrade.
20. Opišite ukratko postupak obaranja stabla. Na što posebno treba obratiti pažnju? Na osnovu čega se određuje smjer obaranja stabla, zašto je to važno? Koja je svrha izrade zasječaka te što se radi prije, a što nakon izrade zasječaka prilikom obaranja stabla? Kada se sječe (obaranje) stabala ne smije izvoditi te što obuhvaća izrada drvnih sortimenata?
21. U čemu se sastoji radna operacija prikrajanja tehničke oblovine, zašto je važna, tko je treba izvoditi i na što treba pri tome paziti? Uz koju je radnu operaciju najčešće (no ne nužno) izvodimo? Koji „alat“ pri tome koristimo? Da li je važnost te operacije jednakovo važna kod svih vrsta drveća i sijeka?
22. Navedite načine oslobođanja zaustavljenih stabala (skidanja zaustava). Što svakako treba izbjegavati u takvim slučajevima? Kakav je postupak s zaustavljenim stablima pri odlasku sa radilišta?
23. Što je prije započinjanja rada potrebno provjeriti na motornoj pili, odnosno što obuhvaća dnevni pregled i priprema za rad motorne pile? Kojih se uputa treba pridržavati pri dnevnom pregledu i pripremi za rad motorne pile? Postoji li još neki obvezni pregled te tko provodi pregledi ispravnosti motornih pila?
24. Opišite proces doznake stabala za sjeću (priprema, terenski radovi, tko je obavlja, kada se obavlja i drugo). Navedite pravila za obilježavanje drvnih sortimenata kao i postupke sa žigovima (čekićima) za njihovo obilježavanje.
25. Što sadržava *knjiga primanja*, čemu služi, tko je i kada ispunjava? Opišite postupak primanja (preuzimanja) drvnih sortimenata. Što sadržava i na koji način se izdaje *popratnica* za drvo te koliki joj je rok važnosti? Koje su obveze i ovlasti lugara u pogledu izrađenih i neizrađenih drvnih sortimenata?
26. Kolika je ukupna površina šuma u Republici Hrvatskoj? Koliko je to u odnosu na kopnenu površinu? Koji je odnos šuma u državnom i privatnom vlasništvu? Koliko ima sjemenjača (%), koliko panjača (%), a koliko ostalih degradacijskih oblika (%)? Koji je odnos visokih regularnih (jednodobnih) šuma i prebornih šuma? Koje su glavne vrste šumskoga drveća i koja je njihova postotna zastupljenost? Kolika je ukupna drvna zaliha, a koliko iznosi ukupni godišnji prirast i etat?

27. Navedite klasifikaciju šuma prema njihovoj namjeni. Koje su šume od „najvećeg značaja“ u smislu pridobivanja drva? Što pri tome treba znati?
28. Što je to šumska biomasa? Koji je značaj šumske biomase u užem (energetskom) smislu? Koji se problemi javljaju u njenom pridobivanju i upotrebi? Gdje sve drvna sječka nalazi svoju primjenu?
29. Navedite razine planiranja radova pridobivanja drva.
30. Što se podrazumijeva pod terminom „okolišno prihvatljivi načini pridobivanja drva“?
31. Objasnite pojmove „iskorištavanje šuma“ i „pridobivanje drva“? Koje su glavne sastavnice (faze rada) kod radova pridobivanja drva? Što podrazumijevamo pod pojmom „planiranja proizvodnje“ kod radova pridobivanja drva? Navedite razine planiranja radova pridobivanja drva i vremenska razdoblja na koja se određena razina planiranja odnosi.
32. Što sve obuhvaća pojam pripremni radovi u pridobivanju drva („iskorištavanju šuma“ – ima li razlike između ova dva termina)? Navedite redoslijed postupaka, radova i dokumenata koje je potrebno napraviti za određeno šumsko radilište prije početka izvođenja radova pridobivanja drva. Opišite šumsko radilište na kojem se izvode radovi sječe, izrade i privlačenja, navedite vrste stovarišta drvnih sortimenata i u čemu se ona razlikuju.
33. Što su glavni, a što sporedni šumski proizvodi? Zašto je napravljena ovakva podjela? Može li koji drugi šumski proizvod osim drvnog sortimenta biti glavni i zašto? Pojasnite pojmove „krupno drvo stabla“ i „šumski drvni sortiment“.
34. Navedite vrste normi i metode normiranja. Navedite dvije metode snimanja utroška vremena pri studiju rada i vremena u iskorištavanju šuma. Koja je od te dvije metode našla značajniju primjenu u našem šumarstvu? Pojasnite značenje termina fiksna i varijabilna vremena. Čemu se pri snimanju utrošaka vremena poklanja značajna pažnja? Što predstavlja pojam *dodatnog vremena*?
35. Načini i mogućnosti mjerjenja oblog drva? Izvori gubitaka uslijed propisanog načina izmjere oblovine po obujmu? Preuzimanje drvnih sortimenata?
36. Navedite podjelu radnoga procesa na dijelove (vremena) koja se može primijeniti kod analitičko mjerne metode normiranja radova pridobivanja drva. Što označava termin fiksažne točke?

Mehanizacija u šumarstvu

1. Navedite neke od vrsta strojeva koji se primjenjuju u šumarstvu Hrvatske.
2. Što karakterizira specijalne šumske traktore? Kada započinje njihov razvoj? Kada nalaze primjenu u svijetu, a kada na našim prostorima?
3. Navedite vrste normi i metode normiranja te ocijenite koja je metoda normiranja našla značajniju primjenu u našem šumarstvu.
4. Navedite dvije metode snimanja utroška vremena pri studiju rada i vremena u iskorištavanju šuma. Koja je od te dvije metode našla značajniju primjenu u šumarstvu? Pojasnite značenje termina fiksna i varijabilna vremena.
5. Čemu se pri snimanju utrošaka vremena poklanja značajna pažnja? Što predstavlja pojam *dodatnog vremena*? Kakav je pristup određivanju dodatnih vremena po fazama rada u iskorišćivanju šuma?
6. Navedite i pojasnite neke od metoda i organizacijskih oblika rada kod radova sječe i izrade pri iskorištavanju šuma.
7. Što je i koje su glavne značajke skupnog (grupnog) oblika rada te kada je takav oblik rada uveden u hrvatsko šumarstvo?

8. Kada se u hrvatskom šumarstvu prvi puta pojavljuju, a kada uvode u proizvodnju motorne pile? Kako se naziva način rada u iskorištavanju šuma (na sjeći i izradi) uz upotrebu motornih pila lančanica za jednog radnika? Postoji li u našem šumarstvu kod radova sječe i izrade mogućnost primjene nekog drugog načina rada i kojega?
9. Koje su glavne prednosti, a koje glavne prepreke (nedostaci) uvođenja vrhunskih tehnologija i primjene strojnoga rada pri sjeći, izradi i privlačenju u hrvatskom šumarstvu.
10. Od kojih se glavnih „komponenti“ sastoji forvader. Koji čimbenici i na koji način utječu na djelotvornost privlačenja drva forvaderom? Koja je glavna razlika rada forvaredera u odnosu na druge načine (oblike) micanja drva od panja do pomoćnog stovarišta?
11. Navedite najznačajniju razliku između forvardera i harvestera. Imaju li te dvije vrste specijalnih šumarskih strojeva mogućnost zajedničke primjene u hrvatskom šumarstvu? Postoji li stroj koji ima karakteristike oba ova stroja?
12. Koliki su prosječni dnevni učinci harvestera (u kojim se okvirima kreću), o čemu oni ponajviše ovise i postoji li mogućnost primjene ovih strojeva u hrvatskom šumarstvu i u približno kojem obimu? Usporedite prosječne učinke harvestera s učincima ručno-strojnog rada na sjeći i izradi drvnih sortimenata.
13. Koje su glavne adaptacije (nadogradnje) kod adaptiranih (nadograđenih) poljoprivrednih traktora. Kakva je mogućnost njihove primjene u šumarstvu Hrvatske? Koji se problemi pri tome javljaju te postoje li prednosti pri upotrebni takvih strojeva i koje su?
14. Što je traktorska ekipaža? Gdje se primjenjuje, odnosno koja su ograničenja njezine primjene?
15. Što su skideri, čime sve mogu biti opremljeni i koje su mogućnosti njihove primjene?
16. Navedite neke vrste strojeva koji se primjenjuju kod privlačenja (faze 2) drvnih sortimenata u šumarstvu hrvatske. Koje su njihove glavne značajke?
17. Što značajno utječe na donošenje odluka pri iskorištavanju šuma u prorednim sjećinama u smislu upotrebe šumske mehanizacije?
18. Opišite razvoj transporta drvnih sortimenata od 19. stoljeća do danas.
19. Kada se na kamionima za prijevoz drvnih sortimenata pojavljuju hidraulične dizalice? Kako se do tada obavljao utovar i istovar drvnih sortimenata? Gdje se (na kojim mjestima na kamionu) ugrađuju hidraulične dizalice? Kakav je utjecaj hidrauličnih dizalica na učinkovitost kamionskih ekipaža?
20. Kako se dijeli transport drvnih sortimenata (dijelova stabla) i što obuhvaća?
21. Što obuhvaća primarno otvaranje šuma i na koji su način otvarane šume u prošlosti, a kako danas. Usporedite prosječnu gustoću šumskih cesta u Hrvatskoj po završetku II svjetskog rata (1945.) s današnjom? Na koji način ta veličina utječe na proces iskorištavanja?
22. Što obuhvaća sekundarno otvaranje šuma? Na koji način sekundarno otvaranje utječe na proces iskorištavanja šuma?
23. Čemu teže (koja je glavna razvojna linija) proizvođači motornih pila u svijetu?
24. Koji su glavni izvori opasnosti prilikom izvođenja radova iskorištavanja šuma?
25. Koji se sustav transporta drva najčešće primjenjuje u hrvatskom šumarstvu? Koje su osnovne značajke takvoga sustava transporta?
26. Ima li (estetski) izgled šumskoga radilišta ikakvoga značaja na proces iskorištavanja šuma?
27. Kako se određuje i iskazuje otvorenost odjela/odsjeka, a kako otvorenost šuma gospodarske jedinice.
28. Što je srednja udaljenost privlačenja. Kako se određuje?

29. Navedite načine rada motornom pilom obzirom na položaj vodilice i lanca.
30. Usporedite (navedite prednosti i nedostatke) iznošenje drva žičarama u odnosu na privlačenje drva traktorima.
31. Koja se poboljšanja uvode kod današnjih tipova motornih pila u odnosu na motorne pile prije 30 do 40 godina? Koje profesionalne bolesti nastaju višegodišnjim radom s motornom pilom? Kako se može smanjiti nastanak i preventivno djelovati na ova profesionalna oboljenja?
32. Koje su temeljne razlike u morfološkim značajkama specijalnih šumskih strojeva i velikoserijskih poljoprivrednih traktora s nadogradnjom (adaptacijom) pri privlačenju drva? Koje su prednosti specijalnih šumskih traktora s obzirom na uzdužni i poprečni nagib terena u odnosu na prilagođene (adaptirane) poljoprivredne traktore?
33. Kako dijelimo traktore za privlačenje drva po tlu? Koje su glavne morfološke značajke sredstava na privlačenju drva? Privlačenje drva specijalnim šumskim traktorom – skiderom (povijesni razvoj, početak primjene u šumarstvu RH, područje primjene, ograničenja, načini prihvata drva)?
34. Što je šumska biomasa? Navedite neke vrste specijalnih šumskih (i drugih) strojeva koji se mogu primijeniti u sustavu (ciklusu) pridobivanja šumske biomase (ivera - sječke). Koji se problemi javljaju u njenom pridobivanju i upotrebi?
35. Objasnite pojam „kapacitet“ nekoga sredstva pri privlačenju drva po tlu ili prijevozu drva u odnosu na pojam „obujam tovara“.
36. Koji čimbenici utječu na odabir traktora (stroja) za privlačenje (izvoženje) drva? Da li sve tipove strojeva možemo primjenjivati u svim sječinama? Oštećivanje šumskog tla vozilima i mjeru za smanjenje oštećivanja tla? Oštećivanje stabala koja ostaju nakon sječe (dubećih stabala) pri radovima pridobivanja drva i mjeru za smanjivanje oštećivanja stabala i pomlatka pri oplodnim sječama?
37. Navedite vrste strojeva koji se primjenjuju kod privlačenja i izvoženja (faze 2) drvnih sortimenata u šumarstvu Hrvatske. Koje su njihove glavne značajke?
38. Ukratko opišite razvoj transporta drvnih sortimenata u RH od 19. stoljeća do danas.
39. Kako se dijeli transport drvnih sortimenata (dijelova stabla) i što obuhvaća? Koje strojeve koristimo u transportu drva? Što obuhvaća primarno otvaranje šuma i na koji su način otvarane šume u prošlosti, a kako danas. Usporedite prosječnu gustoću šumskih cesta u Hrvatskoj po završetku II svjetskog rata (1945.) s današnjom? Na koji način ta veličina utječe na proces iskorištavanja? Što obuhvaća sekundarno otvaranje šuma? Na koji način sekundarno otvaranje utječe na proces iskorištavanja šuma?
40. Usporedite (navedite prednosti i nedostatke) iznošenje drva žičarama u odnosu na privlačenje drva traktorima.
41. Koji se sustav transporta drva najčešće primjenjuje u hrvatskom šumarstvu? Koje su osnovne značajke takvoga sustava transporta?

Sigurnost i zaštita na radu

1. Koja su opća načela zaštite na radu, tko ih je dužan primjenjivati i što im je cilj?
2. Mjere zaštite na radu – podjela prema vremenu provođenja na primjeru rada na sjeći i izradi.
3. Koja su osnovna pravila zaštite na radu, tko ih je dužan primjenjivati i što im je cilj?
4. Koja su posebna pravila zaštite na radu i što sadrže?
5. Koje su opasnosti prisutne na radnim mjestima šumskog radnika i koje se mjere zaštite na radu primjenjuju?

6. Koje su opasnosti prisutne na radnim mjestima šumskog radnika sjekača i koje se mjere zaštite na radu primjenjuju?
7. Koje su opasnosti prisutne na radnom mjestu vozača motornog vozila s ugrađenom dizalicom i koje se mjere zaštite na radu primjenjuju?
8. Kada je poslodavac dužan obavljati preglede strojeva, uređaja i zaštitnih sredstava te ispitivanja u radnim prostorijama i radnom okolišu?
9. Privremena radilišta.
10. Kada se smatra da je osoba pod utjecaj alkohola na radu i što je poslodavac dužan poduzeti ako sumnja da je radnik pod utjecajem alkohola?
11. Dužnosti poslodavca prema tijelima nadzora.
12. Koje isprave i evidencije je poslodavac dužan voditi, a koje čuvati?
13. Kada se smatra da zaposlenik radi dužnom pozornošću i kada ima pravo odbiti rad?
14. Pravila za siguran rad na poslovima sječe i izrade.
15. Pravila za siguran rad na poslovima utovara i istovara drvnih sortimenata.
16. Kada se sječa ne smije obavljati?
17. Motorna pila – opća pravila zaštite na radu primijenjena kod izrade motorne pile, obveze radnika prije korištenja MP.
18. Pravila za siguran rad na privlačenju drvnih sortimenata.
19. Što sadrži plan zaštite od požara?
20. Kako se provode mjere zaštite od požara pri gospodarenju šumama?
21. Motriteljsko-dojavna služba.
22. Tko može prevoziti, tovariti te rukovati opasnim tvarima?
23. Opći uvjeti koje mora udovoljiti osoba koja rabi otrove.
24. Posebni uvjeti koje mora udovoljiti pravna osoba koja rabi otrove.
25. Postupak u slučaju ozljede na radu.
26. Povrede na radu u šumarstvu.
27. Prva pomoć na radilištu.
28. Nadzor nad provedbom mjera zaštite na radu.
29. Ručno prenošenje tereta.
30. Uspostava šumskog reda.
31. Koji su glavni izvori opasnosti prilikom izvođenja radova iskorištavanja šuma? Tko se najčešće, čime i što ozljeđuje kod radova iskorištavanja šuma? Koji su razlozi ozljeđivanja kod radova iskorištavanja šuma i što treba provoditi da broj i težina ozljeda budu što manji. Mogu li se ozljede kod radova iskorištavanja šuma sasvim izbjegići? Navedite glavna sredstva za rad i osobna zaštitna sredstva koja šumski radnici sjekači upotrebljavaju pri radovima sječe i izrade.
32. Navedite načine oslobođanja zaustavljenih stabala (skidanja zaustava). Što svakako treba izbjegavati u takvim slučajevima? Kakav je postupak s zaustavljenim stablima pri odlasku sa radilišta?
33. Što je prije započinjanja rada potrebno provjeriti na motornoj pili, odnosno što obuhvaća dnevni pregled i priprema za rad motorne pile? Kojih se uputa treba pridržavati pri dnevnom pregledu i pripremi za rad motorne pile? Postoji li još neki obvezni pregled te tko provodi preglede ispravnosti motornih pilja? Kada je poslodavac dužan obavljati preglede strojeva, uređaja i zaštitnih sredstava te ispitivanja u radnim prostorijama i radnom okolišu?
34. Kada se sječa ne smije obavljati sukladno Pravilniku o zaštiti na radu u šumarstvu? Kada se smatra da zaposlenik radi dužnom pozornošću i kada ima pravo odbiti rad?
35. Nadzor nad provedbom mjera zaštite na radu. Nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara.

36. Osposobljavanja iz područja zaštite na radu. Detaljnije o osposobljavanju za rad na siguran način.
37. Opći i posebni uvjeti koje mora udovoljiti pravna osoba koja rabi štetne tvari sukladno *Pravilniku o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom ili korištenjem opasnih kemikalija te o uvjetima koje moraju ispunjavati pravne ili fizičke osobe koje obavljaju promet na malo ili koriste opasne kemikalije (NN 68/07)*.
38. Zaštita posebnih kategorija radnika.